

Replik Sven Vindenergis VD Daniel Badman

Folkbladet 2021-09-19.

Från Göran Linder. Civilingenjör och företagsledare

Daniel Badman, VD Svensk Vindindustri, menar att klimatomställningen förutsätter politiskt ledarskap för att lyckas. Och det är sant. Det är svårt att inte instämma med att politiskt ledarskap behövs om vi ska möta det hot som ökade koldioxidutsläpp anses utgöra och samtidigt säkra jobb, tillväxt och välfärd – som Badman menar att vindkraften är skickad att göra.

Frågan är dock om ledarskapet ska utgå från validerad data eller de vilseledande floskler som Badman är en flitig avsändare av. Ska vi se verkligheten som den är, eller som vi vill att den ska vara? Fler och större vindkraftverk, som Badman förespråkar, är ju inte lösningen på den klimatutmaningen. Det krävs ingen djupare analys för att förstå detta, men det krävs politiskt mod för att våga kommunicera det och ta konsekvenserna av det. Det krävs ett politiskt ledarskap där man vågar ”göra om och göra rätt”.

Vindkraften släpper ut nära fem gånger mer koldioxid per producerad energienhet än kärnkraften enligt bl.a. svenska Vattenfalls tredjepartvaliderade livscykelanalys. Ska vi lyckas med energiomställningen och elektrifieringen behöver dessutom väldigt mycket mer el kunna produceras, oberoende av väder. I det sammanhanget kan noteras att Svenska Kraftnät räknar med att tillgängligheten vid topplast är hela 90 procent för kärnkraften, men bara futtiga 9 procent för vindkraften. Vindkraften är alltså bara en tiondel så tillförlitlig som kärnkraften när elen behövs som mest.

Ett annat sätt att bedöma olika energislags hållbarhet är att jämföra energikällornas värden för EROI (Energy Return On Investment). EROI är förhållandet mellan energi som nyttiggörs i relation till den som investeras i en energikälla under hela dess livscykel. EROI-värdet är endast 4 för vindkraften och hela 75 för kärnkraften. Vindkraften är alltså bara 5 procent så energinettoeffektiv som kärnkraften. I sammanhanget bör också noteras att en kvot på minst 7 krävs för att upprätthålla vårt moderna samhälle och vår välfärd.

Bryr man sig sedan om miljö, utöver de vidsträckta habitat och livsmiljöer som vindkraftsindustrin ödelägger, så kan konstateras vindkraften behöver ungefär 11.000 ton material per producerad TWh under sin livstid, medan kärnkraften behöver mindre än 1.000 ton. Vindkraften är alltså mer än tio gånger så resurskrävande som kärnkraften.

Konsekvensen av att basera sin energipolitik på vindkraftens påstådda förträfflighet är att de länder som gjort det, inte minst Tyskland, tyngs av unionens högsta pris och bland de högsta (och snabbast ökande) utsläppen av koldioxid per producerad energienhet. Vind är ingen effektiv energibärare. ”Gröna” Tyskland släpper nu ut tio gånger så mycket koldioxid i sin elproduktion som kärnkrafts-Frankrike, och tyskarnas el är nästan dubbelt så dyr. Den intermittenta vindkraften förutsätter nämligen stora mängder fossilgas som balanskraft. Detta faktum manifesteras av Nord Stream 2, den enorma gasledningen mellan Ryssland och Tyskland som nu leds genom Östersjön och som kontrolleras av ryska Gazprom.

Om skenande klimat och utarmning av den biologiska mångfalden är våra allt överskuggande problem att lösa, varför då inte satsa på den energikälla som dels tär minst på jordens begränsade resurser och dels ger överlägset minst utsläpp av CO₂ per producerad energienhet? En målmedveten nysatsning på kärnkraft skulle vara det mest verkningsfulla, om vi i närtid vill minska klimatstressen utan att samtidigt och oåterkalleligen ödelägga naturen.

Göran Linder. Civilingenjör och företagsledare.